

MAANDBLAD VAN DE NEDERL. VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS
OPGERICHT 16 JUNI 1919 - GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.

Stukken voor de Redactie
te zenden vóór den 15en
der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEUWARDEN.

Redactie:
G. D. DUURSMA.
J. M. VAN DEN HOUTEN.

Girorekening
No. 133550 - HEESCH bij Oss.

Alle correspondentie te
richten a.h. voorl. Secretariaat
Adres:

Mej. J. J. E. v. D. THOORN,
Amalia van Solmsstraat 80,
DEN HAAG.

Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, van Ostadelaan 23;
S. P. C. VAN ROMUNDE, *Penuingmeester*, Heesch bij Oss; G. D. DUURSMA,
Leeuwarden, Achter de Hoven 114bis; J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam,
Mathenesserlaan 364.

DE JAREN SNELLEN.

Tien jaar geleden schreef bij den aanvang van den zevenden jaargang van Succulenta de toenmalige voorzitter deze woorden boven het eerste hoofdartikel.

De jaren snellen. nooit voelen wij dit zoo duidelijk als op den eersten dag van het jaar, wanneer het cijfer 1 op den kalender ons toeroept: „Wat het oude jaar bracht, behoort tot het verleden, doch op u rust opnieuw de plicht, de taak, die gij vrijwillig op de schouders naamt, met goeden moed en onverflauwd en ijver weder op te nemen en naar uw beste krachten te volbrengen.

Het bestuur van Succulenta aanvaardt deze plicht en wil het nieuwe jaar met opgewektheid en met vertrouwen tegemoet gaan.

Met opgewektheid, omdat wij het gevoel hebben, dat „Succulenta” in dezen moeilijken en voor velen kommervollen tijd iets, al is het dan maar weinig, bijdraagt tot de kleine, doch niettemin innige vreugden van het leven; vol vertrouwen, omdat wij vast kunnen rekenen op den steun van een groot aantal leden.

In de zestien jaren van haar bestaan heeft het Succulenta nooit aan steun en belangstelling van de zijde der leden ontbroken. Veler lidmaatschap telt evenveel jaren als de Vereeniging oud is, het maandblad, de voornaamste band tusschen leden en bestuur, wordt uitsluitend in stand gehouden door artikelen en foto's door de leden belangeloos beschikbaar gesteld.

Aan allen, die hierbij hun medewerking verleenden, betuigen wij onzen hartelijken dank; tot hen, die in staat zijn anderen met hun

kennis en ervaring van dienst te zijn, richten wij het verzoek: „Vergeet ons tijdschrift niet; maakt anderen deelgenoot van uw ontdekkingsvinding door het schrijven van artikelen, brengt anderen op de hoogte van de bereikte resultaten door het insturen van goede foto's.”

Het bestuur zal trachten „elck wat wils” te geven en den inhoud van het maandblad zoo veelzijdig en afwisselend mogelijk te maken: er zal voor wetenschappelijke, doch ook voor populair geschreven artikelen plaats ingeruimd worden, in de hoop, dat Succulenta blijve, wat het steeds was, een waardig orgaan van onze vereeniging. Bij deze goede wenschen voor het tijdschrift willen wij ook de beste wenschen voegen voor de Vereeniging; dat het Nieuwe Jaar bloei en voorspoed brenge. Wij hopen, dat het mogelijk zal zijn het doel van Succulenta n.l. het bevorderen van de studie, het kweeken en het verzamelen van vetplanten, steeds beter te kunnen dienen.

Onze allerbeste wenschen zijn tenslotte voor onze leden. Wij wenschen hen in 1935 vele zonnige uren toe.

Many good wishes to our Sister Societies in England and in America and to our members in foreign countries. May many sunny days in 1935 enjoy all those, who are interested in the growing of cacti and other succulent plants.

Die Kakteenvereinen und unsern Mitgliedern im Auslande wunschen wir zum neuen Jahre alles gutes. Möge 1935 den Kakteenfreunden viele sonnigen Tage bringen.

My prejeme nasemu Prazskému nebo Ceskému přátelskému spolku dobrého roku a svym clenum mnoho st' astnych a slunných hodin.

HET BESTUUR.

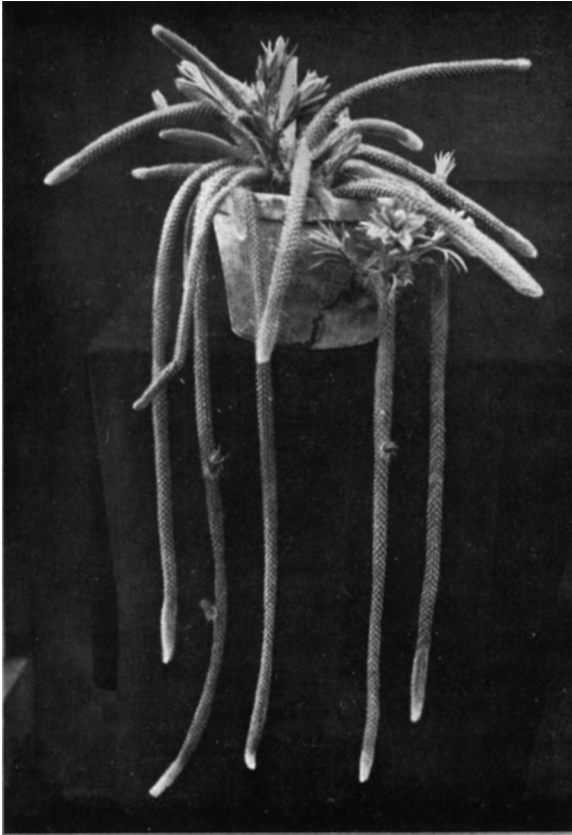
DE ZWEEPCACTUS

Een mooie Cactus, welke als kamerplant uitstekend voldoet, omdat ze zoo gemakkelijk en regelmatig bloeit, is de „Zweepectus”, *Aporocactus* (= *Cereus*) *flagelliformis*, (Mill.) Lem.

't Is een lang bekende en als kamerplant steeds gewaardeerde soort; haar opnaamstelling dateert reeds van 1768.

Haar vaderland is Mexico, waar ze bij de rotshellingen neerhangt of epifytisch op boomen groeit; hieruit kan men direct afleiden, dat het geen plant is welke felle zon verlangt. Bij voorkeur kweekt men ze voor een raam op het oosten. In een vlakke

pot met zandige bladaarde groeit ze heel goed als hangplant. De ronde, slappe stengels worden wel een meter lang en kunnen de oude planten geheel met bloemen overdekt zijn. Deze verschijnen in het voorjaar, zij zijn ongeveer 10 c.M. lang, eigenaardig gevormd en fraai rood gekleurd.

Aporocactus flagelliformis Lem.

Foto W. Eden, Muntendam,

Onze foto laat duidelijk zien, welk een elegante hangplant de Zweepcactus is. Zij munt wel is waar niet uit door schitterende be-doorning of grilligen vorm, maar haar schoonheid ligt juist in haar eenvoud, welke immers het kenmerk is van het ware!

Ook in haar behandeling is ze de eenvoud zelve. Wij merkten reeds op, dat ze geen felle zon verlangt. Groote warmte evenmin.

Op de hellingen van den Citlaltepétl heeft men ze tot op 2760 meter boven den zeespiegel aangetroffen. 's Zomers kan men de plant dan ook gerust buiten brengen, b.v. men hangt ze met de pot in de boom, houdt ze geregeld matig vochtig en geeft af en toe een weinig gier. In den herfst weer naar binnen gebracht, zal ze 't volgend voorjaar zeker bloeien.

Voor den liefhebber die nog niet veel ervaring heeft, is de Zweepcactus wel een der meest aan te bevelen soorten om mee te beginnen. Uit afgesneden stengeldeelen laat ze zich even gemakkelijk stekken als de Pelargonium of Fuchsia. Voor den geroutineerden amateur blijft het een plant die hem telkens weer aan de mooie beginjaren terug doet denken. En allen begroeten elk voorjaar met blijdschap haar mooie bloemen, als eerste boden van den komenden Cactusbloei.

G. D. D.

EUPHORBIA. (L.)

Vele menschen, die voor het eerst een *Euphorbia* zien, zullen in vele gevallen uitroepen: „Oh, dat is een cactus”. En het moet gezegd worden, vele van deze planten lijken door hun uiterlijk op cactussen. Een der kenmerken van de Euphorbiaceae, waardoor ze dadelijk van cactussen te onderscheiden zijn, is hun wit gekleurd melksap, wat bij de minste verwonding naar buiten treedt.

Dit melksap is tot op zekere hoogte vergiftig, speciaal voor de ooggen moet men voorzichtig zijn, aan de andere kant gebruikte men het vroeger, en misschien nu ook nog wel, als geneesmiddel. En het was dan ook de lijfarts van koning Juba van Mauritanië (54 v. Chr.) *Euphorbus*, welke 't sap der plant voor 't eerst als geneesmiddel zou hebben aangewend. Het genus dankt dientengevolge aan hem zijn naam. Het geslacht zelf telt ongeveer 900 soorten.

De cultuur dezer planten komt in groote trekken overeen met die van onze Zuid-Afrikaansche vetplanten. Een zandige, krachtige grond, vermengd met een goede dosis houtskool is zeer aan te bevelen.

Een vochtige atmosfeer, zooals -we die b.v. *in* Ochideenkassen aantreffen, verdragen ze absoluut niet. Door 't grondmengsel kan tevens wat oude goed verteerde koemest heen gemengd worden, wat de planten zeker ten goede zal komen. Men lette er echter wel op, dat de grond tevens zeer doorlatend moet zijn. De grond mag

wel vochtig zijn, doch al 't overtollige water moet dadelijk afgevoerd kunnen worden, daarom is een laagje potscherven op de bodem der pot aan te raden. Zorg daarom, dat Uw planten nooit geen last van „natte voeten” krijgen, zooals men dit in 't kweekersvak wel uitdrukt, dit is absoluut funest.

's Winters is men evenals bij de Cactussen spaarzaam met water geven.

Een winter temperatuur van 5- 12° C. is voldoende, doch 't verdient aanbeveling de tropische- en subtropische soorten een iets hogere temperatuur (15° C.) te geven.

De beste vermenigvuldigingswijze is het zaaien.

Euphorbia obesa.

Dit is 't zekerste, 't moeilijke is echter aan 't zaad te komen en naar verhouding is dit voor verschillende soorten nog tamelijk duur. Het zaaien gebeurt op dezelfde wijze als bij de cactussen. Echter dient men voorzichtig te zijn bij te groote vochtigheid, dan krijgt men last van smeul (zwartvoeten) (Pythium de Barryaucim) wat in een korte spanne tijds ons heele zaaisel vernietigt. Tegen 't groen, wat zoo graag op de grond van onze zaibakjes woekert, kunnen we

een laagje zuivel, desnoods gekookt, zand strooien, waarna we van dit euvel niet veel last meer hebben. Zaaïen we in houten bakjes, dan kunnen we ter bestrijding van schimmels en zwammen dunne reepjes glas langs de kanten zetten.

Het stekken van *Euphorbia*'s is zeker wel een der lastigste dingen. Dit komt dan ook voornamelijk door 't melksap, wat bij verwonding zoo overvloedig naar buiten treedt. Het wondoppervlak dient dus zoo klein mogelijk te zijn. Het beste is dan ook een heel lid van een soort af te breken en niet een stuk af te snijden waardoor men een groot oppervlak krijgt, met als gevolg 't „dood bloeden” van 't plantendeel. Indien men nu zoo'n lid afbreekt, dient men zoo spoedig mogelijk de sapstroom te stuiten, hetzij door 't in warm zand te steken of in houtskool. De laatste methode lijkt mij nog wel 't beste. Men brandt de wond ook wel dicht b.v. in kookend water, maar dit gebeurt meer bij *Euph. pulcherrima*, e.a. Bij de kruidachtige gaat het niet. Men steekt in een zandige grond met veel houtskool, waarna men ze, zoodra ze geworteld zijn, in een voedzamer grond overpot.

Van het groote sortiment noemen we o.a.:

Euph. pulcherrima, Willd, beter bekend als „kerstster” met groote roode bloemen. De bladeren zijn van een mooie groene kleur. 10—15 c.m. lang en 5 c.m. breed. Tegen Kerstmis kleuren zich de schutbladeren of bractaea, welke om de bloem heen zitten, de bloem is zelf klein en onaanzienlijk, rood, wit en ook wel rose. De roode zijn 't mooiste. De hoogte kan zeer verschillend zijn 1—2 m., maar men treft ook kleinere, als potplant gekweekte exemplaren aan.

Euph. fulgens, Karw., een sierlijke plant, met oranjekeurige bloemen.

Jammer is 't, dat men deze plant zoo zelden in liefhebbers collectie's aantreft. De plant is zeer bloeiwillig, doch vertakt zich niet spoedig, bijgevolg dus weinig stekjes. De bladeren zijn lang en smal.

Euph. splendens, Bojer, ook wel de Cristusdoorn genoemd, treft men meer in liefhebberscollectie's aan. En wat een bedoorning heeft deze plant. Maar de groote bloeirijkheid vergoedt de vele doorns welke men in de vingers krijgt. De kleur is hardrood. De bladeren zijn niet groot, \pm 3—5 c.m. lang en van een lederachtig voorkomen, spatelvormig, lang van vorm.

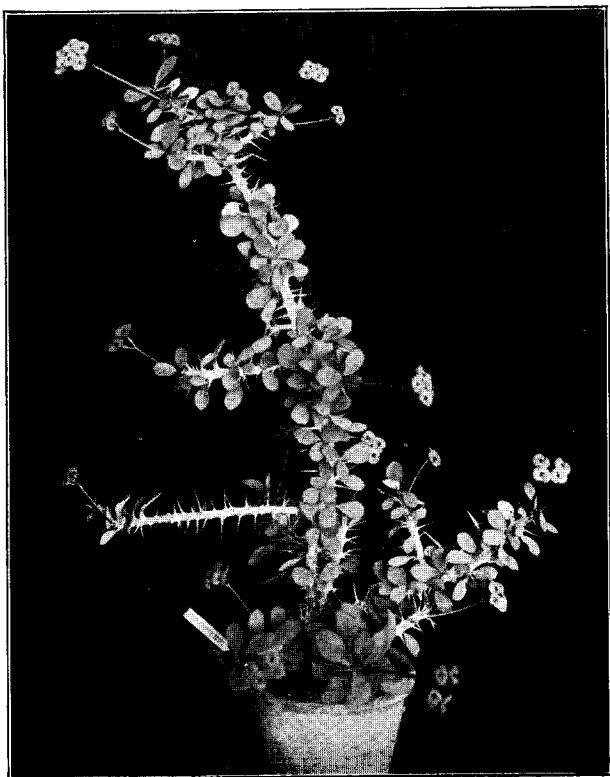
Euph. Bójeri, Hook. Deze plant is evenals de vorige soort uit Madagascar afkomstig en komt in vele opzichten met deze overeen.

De plant is echter sierlijker en meer gedrongen. De twijgen zijn

blauwgroen berijpt. De bloemen zijn mooier dan die van *Euph. splendens*, donkerscharlaken tot donkergranaatrood.

Euph. grandicornis, G o e b e l. Krachtige plant met een 3-kantige stengel, welke van een grauwoene kleur is. Langs de kanten van de bochtige stengel bevindt zich een bruine of grauwe hoornlaag, de stekels zijn groot 2—6 c.m. en van een grauwe kleur.

Euph. obesa, H o o k, Afkomstig uit Zuid-Afrika is deze plant

Euphorbia splendens Bojer.

zeker wel een der meest begeerde planten in elke liefhebbersverzameling. De plant groeit kogelvormig \pm 8—13 c.m. hoog en breed, de schedel is iets verzonken. Tweehuizig! De vermenigvuldiging geschiedt alleen door zaden. Het eigenaardige van deze plant is dat men bij de meeste liefhebbers of vrouwelijke planten of mannelijke planten aantreft. Het is dan ook zeer zelden dat men van deze plant

een mannelijke en vrouwelijk exemplaar in een collectie aan treft, waaruit begrijpelijker wijze de duurte van 't zaad een gevolg is.

Veel overeenkomst met deze soort heeft *Euph. meloformis* (Ait). Op de 8—9 ribben komt de bedoorning slechts spaarzaam voor. Deze soort vertakt zich, hoewel spaarzaam, dus is 't zaaien eveneens de aangewezen weg. Evenals *E. Obesa* is ze tweehuizig, en moet men, om zelf zaad te winnen, in het bezit zijn van een mannelijke en een vrouwelijke plant.

Euph. caput-medusae L. Deze plant vormt een centraalstam van $\pm 15-20$ c.m. hoogte, waaruit de vertakkingen voorkomen welke 4—5 c.m. dik zijn. Aan 't vertakte uiterlijk dankt de plant dan ook z'n naam „Medusahoofd”. Merkwaaardig is het, dat alleen gezaaide planten het typische centraal lichaam- of stam vormen. Gestekte planten geven een vertakking welke over de geheele lengte des stengels verspreid is. Deze vorm is als *Euph. caput Medusae* L. var. major Ait in den handel, doch beter kan men ze *Euph. pseudocaput medusae* noemen. (Vergelijk Succ. 1925, bldz. 78, 79).

Aarhus-Danmark.

P. J. G. v. d. KAAIJ.

WILLEM FREDERIK REINIER SURINGAR.

(Spelling M a r c h a n t.)

Niet minder dan de zoon, die in het Decemhernummer van *Succulenta* 1932 door P. H. herdacht werd, verdient ook de vader een plaats in ons maandblad.

Zijn portret vonden we in het *Monatsschrift für Kakteenkunde* van September 1898. Veel van het volgende is ontleend aan het artikel, dat Prof. S c h u m a n n daar over hem schreef.

Dr. W. F. R. S u r i n g a r werd 28 December 1832 te Leeuwarden geboren. Zijn vader was boekhandelaar en uitgever, o.a. van Tollens gedichten. Van 1848—1850 bezocht hij het gymnasium in zijn geboortestad, waarna hij te Leiden als student werd ingeschreven.

In 1854 en 1855 volgde hij te Utrecht de microscopische colleges van H a r t i n g (1). Met goed gevolg beantwoordde hij een prijsvraag in dit antwoord: *Observationes physiologicae in Floram Batavum* (waarnemingen over de Algen der Nederlandse Flora) werd het proefschrift, waarop hij tot Doctor promoveerde.

In 1855 ging zijn leermeester D e V r i e z e voor botanische studie

naar Oost-Indië. Suringar werd zijn plaatsvervanger te Leiden. Na de dood van De Vriese werd Suringar op 15 Mei 1862 tot zijn opvolger benoemd.

In 't zelfde jaar trouwde hij met Sara Valckenier, met wie hij een gelukkig huwelijksleven gehad heeft.

Toen in 1871 Miquel (2) stierf, werd aan Suringar de leiding van 's Rijks Herbarium te Leiden toevertrouwd.

Suringar was een beslist voorstander van de systematische

Phytologie en wist deze zeer goed te verdedigen tegen de opkomende anatomisch-physiologische richting.

Als voorzitter van de „Nederlandse Botanise Vereniging” had hij overal in ‘t land aanknopingspunten. Hij verzamelde alles, maakte excursies naar minder bezochte streken en bereikte zo zijn doel: een volledige Flora der Nederlanden. Ook schreef hij een zakflora, waarvan in 1898 al 8 drukken verschenen waren.

Eerst een verklaard tegenstander van D a r w i n werd hij spoedig een van zijn ijverigste volgelingen. Zo noemt hij b.v. een van zijn laatste werken „Het Plantenrijk” zelfs „Phylogenetische schets”.

Van groot belang achtte hij het de ervaring der botanische wetenschap toe te passen in onze koloniën. Het was zijn werk, dat zijn assistent, de latere professor T r e u b, de leiding kreeg van de botanische tuin te Buitenzorg, een inrichting, die over de hele wereld vermaard is geworden.

Zelf ging S u r i n g a r van 1884~ 1885 naar Paramaribo in Suriname en naar Curacao en de andere eilanden van West-Indië. Hier bestudeerde hij alle tropische cultures.

Daarna gaf hij zich aan de Melocactussen. Die schenen hem door hun veranderlijkheid in de kenmerken bijzonder geschikt voor een onderzoek naar de phylogenetische ontwikkeling. Hij beschreef ze, nadat hij de groei goed waargenomen had, uiterst zorgvuldig. Met de grootste nauwkeurigheid onderzocht hij de standvastigheid der kenmerken en met voldoening kon hij aantonen, dat die bij *Melocactus humilis* Sur. tot in de derde generatie volkomen was.

In onze bibliotheek hebben we: (3)

19. Dr. W. F. R. S u r i n g a r. Nieuwe bijdragen tot de kennis der Melocacti van West-Indië. Verslagen en Meded. Kon. Acad. v. Wetenschapp. 3e Reeks, 6e deel, 3e stuk, p.p. 408-461. Met 1 schema, Amsterdam 1889.

20. Idem. Derde bijdrage tot de kennis der M. v. W.-I. Versl. en Meded. Kon. Acad. en Wetensch. 3e Reeks, 9e deel, 3e stuk, p.p. 406-412, met 1 kaartje. Amsterdam 1892.

21. Idem. Vierde bijdrage tot de kennis der M. v. W.-I. Verh. der Kon. Acad. v. Wetensch. Tweede sectie. Deel V. No. 3 (met 2 platen) J o h. M u l l e r. Amsterdam, 1896.

22. Idem. Vijfde bijdrage tot de kennis der M. v. W.-I. Kon. Acad. v. Wetensch. Amsterdam. Verslag Vergadering Wis- en Natuurkundige Afd. op 25 Sept. 1897. p.p. 178- 192, met 1 plaat.

26. Idem. Nederl. West-Ind. Expeditie, Verslag en Reisverhaal

V. Het geslacht *Melocactus*, met 2 afb. Tijdschr. Nederl. Aardr. Genootschap. Amsterdam 1886. (4)

12 Juli 1898 stierf *Suringar*, nadat hij in November van het vorige jaar zijn 40-jarig professoraat gevierd had.

Het onderzoek van *Suringar* werd door zijn zoon Prof. *Valckenier Suringar* voortgezet. Daarvoor verwijzen we naar *Succulenta* 1932, bldz. 290, maar vooral naar het artikel van *P. Wagenaar Hummelinck* in *Succulenta* 1933, bldz. 164, waar deze Prof. *Valckenier Suringar* zelf laat spreken over wat zijn vader en hij gedaan hebben voor 't geslacht *Melocactus*. (5)

D. b, T.

B. Th. K.

AANTEKENINGEN.

(1) Prof. *Harzing* schreef in het Tijdschrift voor Natuurlijke Geschiedenis en Physiologie, 9e Deel, 1842: „Bijdrage tot de Anatomie der Cacteen”, waarin evenwel niets over het geslacht *Melocactus* wordt vermeld.

(2) Prof. *F. A. Guilleme* schreef, toen hij nog te Rotterdam was, (December 1838) „*Monographia Generis Melocacti*” (*Acts Acad. Caes. Leop. Carol. Nat. Cur. Vol 18, Suppl.*). *Vractislaaviae et Bonnae* 1840. In dit werk worden 29 soorten en 10 variëteiten beschreven (Latijnsche tekst), waarvan 8 worden afgebeeld (2 in zwartdruk, 6 in nat. kleuren).

Verder verscheen van de hand van *Guilleme* nog: *Anatomische Bemerkungen iiber der Bau der Melocacten*”, *Linnaea* 1842.

(3) Eerst was verschenen:

W. F. R. Suringar: *Melocacti novi ex insulus Archip. Ind. occid. Neerl. Curaçao, Aruba, Bonaire*. (Verslagen en Meded. d. Kon. Akad. v. Wetenschappen, Afd. Nat. 3e Reeks, Deel 11, 1885. (Latijnsche tekst.)

(4) *Jacob van Brede Haan*, geboren te Haarlem, vergezelde Prof. *Suringar* op de Ned. W.-Ind. Expeditie van 1885. Hij promoveerde 6 Febr. 1891 te Leiden op het proefschrift: „Anatomie van het geslacht *Melocactus*”, dat in 1891 bij *Joh. Enschede en Zonen* te Haarlem in druk verscheen.

(5) Blijkens het laatste jaarverslag van het Rijksherbarium te Leiden, was door wijlen Prof. *Valckenier Suringar* een fonds van omstreeks f 13000 beschikbaar gesteld, met de bedoeling hieruit de voortzetting van het *Melocactus* onderzoek te bekostigen, dat des tijds door zijn vader *W. F. R. Suringar* was begonnen. Daar het eenige alternatief, dat gesteld werd, was het biologisch station te Wijster, en na ampele overweging het *Melocactus* onderzoek als aansluiting op den door Prof. *Valckenier Suringar* verrichten arbeid weinig perspectieven beloofde, werd het fonds aan het biologisch station voornoemd toegevoegd, nadat Prof. *Laman* tevergeefs pogingen had gedaan het ten bate van het algemeene onderzoek aan het Rijksherbarium ter beschikking te krijgen. Ook voor het verstrekken van geld voor overtochten bij de Mij. tot bevordering van het Natuurkundig onderzoek van de Nederl. Koloniën mocht het prof. *Laman* niet gelukken aanspraak op dit legaat te maken. („Het Vaderland” 4 Dec. 1934, Avondblad C.)

G. G. D.

HET LEEKENHOEKJE.

Correspondentie op deze rubriek betrekking hebbende s.v.p. te adresseeren aan J. M. v a n d e n H o u t e n, Mathenesserlaan 364, Rotterdam.

Zooals uit het gewijzigde opschrift blijkt, zal het Leekenhoekje in den nieuwen jaargang door ondergeteekende worden verzorgd.

Wanneer twee menschen hetzelfde doen, behoeft het daarom nog niet precies eender te zijn, en het is terwille van de afwisseling, dat deze rubriek, welke eenige jaren op zeer kundige wijze door onzen voorzitter geleid is, eens voor een poosje in andere handen overgaat.

Ik hoop op dezelfde aangename samenwerking te mogen rekenen en houd me aanbevolen voor bericht omtrent alles, wat onze leden met hun planten beleven, terwijl ik me omgekeerd gaarne verplicht hun met raad en daad terzijde te staan.

In de maand Januari is er voor den succulentenliefhebber nog niet veel werk aan den winkel. Door het aanhoudende zachte weer in de vorige maanden zijn we eigenlijk wat erg verwend, en we zijn vaak geneigd geweest bij dit onnatuurlijke weer onze planten wat meer water te geven. Als we daar dan toch maar zuinig mee geweest zijn, want anders loopen we kans, dat we de groei op een veel te vroeg tijdstip weer hebben aangezet. En meestal moeten we dat later bezuren. Op één ding willen we wijzen, wanneer onze planten, zooals gebruikelijk is, dicht voor de ramen in de huiskamer staan. Door de kieren onder het raam komt haast altijd een koude tocht en die kan oorzaak zijn, dat de planten steeds last van koude voeten hebben. U weet, hoe ongezond dat ook voor een mensch is. Beveilig ze daartegen door een tochtricheltje of een strookje tochtband. En waar de kamer 's nachts steeds merkbaar afkoelt, kan men bij een groot verschil tusschen binnen- en buitentemperatuur zijn planten beschermen door er eenvoudig een krant over te leggen gedurende den nacht.

De vraag, hoe moet ik in den winter gieten, kan niet zonder meer worden beantwoord met een bepaalde gebruiksaanwijzing. Als regel geldt: bij warm, zonnig weer kunt u er gerust eens met het kamergietertje langs gaan als u denkt, dat de aarde te veel verdroogd is, maar bij donker en kil weer, dan droog laten. Ons doel toch is de planten zoo goed mogelijk den winter door te helpen, maar ze mogen zoo min mogelijk aan den groei worden gezet. Ze hebben hun win-

terrust hard noodig. De groote planten geven er trouwens niets om, of ze volkomen droog staan gedurende enkele maanden, de kleintjes daarentegen hebben nog te weinig vochtreserve in hun beperkt waterweefsel, ze drogen dus gauwer uit en moeten zoo nu en dan een beetje drinken. De temperatuur, waarbij onze planten overwinteren behoeft niet zoo heel hoog te zijn. Zonderen we de Phyllo's en Epiphyllumsoorten uit, wat van huis uit tropische boschplanten zijn, evenals de klimmende Cereussoorten en de Rhipsalis, dan kunnen vrijwel al de anderen droge kou verdragen. De Zuid-Amerikanen verliezen zelfs hun fijnere zuigwotels gedurende de rustperiode. Die zou men zonder schade uit den pot kunnen halen en los op een kast leggen. Ik kan me echter levendig voorstellen, dat de huisvrouw om technische redenen deze wijze van overwinteren liever niet ziet. De mogelijkheid bestaat ook, dat de uitgedroogde grootere wortels op deze wijze afknappen, zoodat we ze dan toch maar liever in de potten laten staan. Maar hoe moet het nu met hen, die een deel van hun planten moeten overwinteren in een niet verwarmd vertrek. Daar zal men dan in het bijzonder de hardere Echinocactussoorten moeten onderbrengen, zooals *Etus concinnus*, *denudatus*, *Haselbergi*, *Lenninghausii*, *mammulosus*, *microspermus* en *Saglionis*. Ook de *Opuntia*'s kunnen koud overwinteren. Die krijgen dan echter geen druppel water en mocht het vriezende weer zijn, dan neme men de extra voorzorg ze van het raam af te zetten en ze een krant als bescherming voor den nacht te geven. Tenslotte nog een enkel woord over de *Mesems*. Hier is het gebrek aan licht haast van nog meer beteekenis. Ze moeten dus zoo volledig mogelijk in rust zijn. Tegen de koude zijn ze ook in hun vaderland wel bestand, want alle reizigers gewagen van de groote afkoeling op de hoogvlakte gedurende den Afrikaanschen winter. De plantjes richten zich daarop in door zoo diep mogelijk in den bodem weg te kruipen. Ze drogen vooraf merkbaar in en omhullen zich met de vliezen der afgestorven bladparen. Nu komt het er op aan of de grond, waarin we onze *mimicry*'s kweekten een goede samenstelling had, niet alleen uit chemisch ,maar vooral uit physisch oogpunt. Was ze te los, dan drogen de plantjes inderdaad teveel uit, was ze net goed en bleef ze dus ook bij droogte compact, dan is de zaak in orde.

We herhalen nog eens, geef alleen de kleinere planten zoo nu en dan eens een fijn stuifregentje met de bloemenspuit, dan gaat meteen het stof er weer eens af. En tenslotte, de droge winter-

periode in de huiskamer is voor de schadelijke insecten heelemaal zoo onaangenaam niet. Die groeien juist in dezen tijd lustig door. Let dus vooral op de roode spin, de wolluis en overtuig u ook eens een enkele keer of uw planten geen wortelluis hebben. Over de wijze om dit lastige goedje den baas te blijven een volgende keer.

BOEKBESPREKING.

Kamerplanten door J^F, C h. D i x, reproducties naar origineele aquarellen van J a n B o o n. Uitgave N.V. Amsterdamsche superfosfaatfabriek. Utrecht 1934. f 1.25.

In 't laatst van December ontvingen een map met 25 gekleurde platen, vervaardigd naar oorspronkelijke aquarellen door den verdienstelijken kunstschilder J a n B o o n, In 't bijzonder interesseren ons de platen 6, 9, 11 en 24, waarop achtereenvolgens zijn afgebeeld: *Kalanchoë globulifera coccinea*, *Crassula rubicunda*, *Echeveria glauca* en *Epiphyllum truncatum*. Zóó zouden wij alle succulenten graag zien afgebeeld: wat zou dát een schitterend album worden! De heer D i x, naast een groot plantenkenner een goed succulenten vriend, vulde de achterzijde van elke plaat met wetenswaardigheden betreffende de afgebeelde plant. Een belangrijk deel dezer beschrijving wordt gewijd aan de behandeling der plant en daar de meest algemeen voorkomende kamerplanten in deze serie zijn opgenomen, heeft men een vrijwel volledige handleiding over de behandeling der kamerplanten.

De Amsterdamsche superfosfaatfabriek te Utrecht, fabrikant van de bekende A.S.E.F. bloemenmesttabletten, is tot deze uitgave overgegaan, omdat ze den laatsten tijd over de behandeling van kamerplanten talrijke vragen ontving.

Tot dat doel werd deze uitgave dan ook in den boekhandel verkrijgbaar gesteld. Anderzijds is deze uitgave, zooals van zelf spreekt, tevens dienstbaar gemaakt aan de propageering van haar Asef-tabletten. Het moet tot haar eer gezegd worden, dat de uitgeefster deze propaganda zeer objectief heeft gesteld, Er wordt niet tot overmatig gebruik onder alle omstandigheden opgewekt, integendeel. Men oordeele slechts wat vermeld wordt de behandeling van *Epiphyllum truncatum*: „Eén Asef-tablet oplossen in één liter water en met deze oplossing de lidcactus van April tot September eenmaal in de 14 dagen begieten, daarna tot de knopjes verschijnen,

geen mest, en vervolgens, totdat de bloei afgelopen is, weer eens in de 14 dagen, als boven omschreven. Eén liter Asef-oplossing is voldoende voor 1 keer bemesten van 10 à 15 potplanten". Ten overvloede is nog een afzonderlijke handleiding met algemeene wenken bijgevoegd.

Op de voorzijde is anders niets afgedrukt dan de planten in uiterst natuurlijke kleuren. Zij zijn daarom uitnemend geschikt om op een passe-partout te plakken en als wandversiering te gebruiken.

Wij hopen, dat deze serie zoo 'n gunstig onthaal mag vinden - wat ze trouwens ten volle verdient - dat ze spoedig door nieuwe zal worden gevolgd. En dan natuurlijk weer met succulentenplaten er bij!

G. D. D.

PRIJSCOURANTEN.

C u r t B a c k e b e r g. Voorloopige prijscourant 1935.

Wat kan men het beste voor 1934 uitzaaien?

Ziedaar een vraag, waarop de nieuwe catalogus van den bekenden cactusjager het antwoord geeft. Van het geslacht Rebutia (met Medio-lobivia) is een afzonderlijk zaad- en plantenlijst bijgevoegd, vermeldende met minder dan 47 soorten en variëteiten! Zeer groot is ook het aantal Mesembryanthemums, waarvan zaad en planten wordt aangeboden. Deze prijscourant behoort bij de reeds eerder aangekondigde platen-catalogus, welk voor f 0.45 nog verkrijgbaar is, welk bedrag bij een bestelling van minstens 4 Mark af, weer in mindering wordt gebracht.

R. G r a e s s n e r. Perleberg (Duitschland) zond ons de nieuwe zaadprijscourant over Cactussen, Mesembryanthemums en andere succulenten,

Van T u r k e n b u r g's Zaadhandel, Bodegraven, ontvingen wij de bekende rijk geïllustreerde voorjaars zaadprijscourant van groente- en bloemzaden, waarbij ook een 30-tal cactuszaden worden aangeboden.

F i r m a A. Z w a a n J r. N.V. Enkhuizen. In de nieuwe voorjaarscatalogus dezer firma worden, behalve een 50-tal soorten van

zaden van Cactussen en andere succulenten, ook verschillende gereedschappen, aarde, cactusmest, bestrijdingsmiddelen, enz. ten behoeve der amateurs aangeboden.

G. D. D.

CONTRIBUTIE 1935.

Wij verzoeken den leden beleefd de verschuldigde contributie over 1935 in de maand Januari op onze giro-rekening NO. 13350 ten name van „Penningmeester” v/d Ned. Ver. v. Vetplantenverzamelaars „Succulenta” te Heesch, te doen storten.

INHOUD: De jaren snellen. — De Zweepcactus. — Euphorbia. (L.) — Willem Frederik Reinier Suringar. — Het Leekenhoekje. — Boekbespreking. — Prijscouranten.
